

Lokaal Scenario Atelier: Deelregio Kop van Noord-Holland

Den Helder

Datum: 24 januari 2020

Locatie: Gemeentehuis Den Helder

Inleiding:

Dit is het verslag van de bijeenkomst van de gemeente Den Helder, 24 januari 2020. In deze bijeenkomst hebben inwoners verkend wat de mogelijke zoekgebieden zijn voor de opwek van grootschalige zon- en windenergie in Den Helder als onderdeel van de deelregio Kop van Noord-Holland. Dit is gedaan met behulp van scenario's en bouwstenen. De scenario's geven inzicht in de mogelijke keuzes en de effecten daarvan. De scenario's die zijn gebruikt, zijn: (1) Landschap is leidend, (2) Kop vooruit en verbonden, (3) Lokale kracht.

De scenario's zijn gemaakt door de gemeente, samen met onder meer de provincie, waterschappen, natuur- en milieuorganisaties, energiecoöperaties, bedrijfsleven en de netbeheerder. Ze zijn een middel om met elkaar het gesprek aan te gaan.

Een bouwsteen bestaat uit een bepaalde techniek van energieopwekking (bijv. windmolens), op een plek (bijv. agrarische grond), onder een bepaalde conditie (bijv. langs de snelweg). De bouwsteen heet dan "windmolen op agrarische grond langs de snelweg".

De deelnemers hebben gepraat over de scenario's en welke bouwstenen hun voorkeur hebben. Per scenario hebben ze op de kaart van de gemeente aangegeven waar de bouwstenen kunnen komen en waar zeker niet.

In totaal hebben circa 35 belanghebbenden uit de omgeving van Den Helder deelgenomen aan de bijeenkomst.

Vervolg

De opbrengsten van de lokale bijeenkomsten van de 18 gemeenten in de energieregio Noord-Holland Noord worden verwerkt op een kaart. Hierop wordt aangegeven wat de mogelijke zoekgebieden zijn voor duurzame energieopwekking. Deze kaart vormt de basis van de concept-RES. De concept-RES wordt voor vaststelling aangeboden aan het College van Burgemeester en Wethouders. Na vrijgave door het College worden raadsleden gevraagd naar hun wensen en bedenkingen bij de concept-RES. Ook de deelnemers aan de regionale en lokale bijeenkomsten krijgen de concept-RES toegestuurd en daarmee de mogelijkheid om hun mening te geven.

De concept-RES wordt besproken in regionale en lokale raadsbijeenkomsten, Statenbijeenkomsten en overleggen van de Algemeen Besturen van de waterschappen. Daarnaast zal in mei '20 een regiobreed Noord-Holland overleg worden georganiseerd waarin alle raadsleden, collegeleden, bestuurders, Statenleden, leden van de dagelijks en algemeen besturen van de waterschappen binnen de regio met elkaar in gesprek kunnen gaan.

De concept-RES wordt met alle wensen, bedenkingen en meningen van deelnemers voor doorrekening aangeboden aan het Nationaal Programma RES en het Planbureau voor de Leefomgeving. Als de energieregio groen licht heeft gekregen, wordt per zoekgebied onderzocht wat een concrete plek voor zonneweides en/of windmolens zou kunnen zijn. Hierbij worden inwoners en andere belanghebbenden nadrukkelijk betrokken.

Inhoud

Beschrijving van de scenario's:	3
Kansen, aandacht- en discussiepunten:.....	4
Gesprek over de scenario's en bouwstenen:.....	4
Scenario banner:.....	5

Beschrijving van de scenario's:

Specifiek voor de deelregio Kop van Noord-Holland zijn drie scenario's opgesteld, namelijk: (1) Landschap is leidend, (2) Kop vooruit en verbonden en (3) Lokale kracht.

Het scenario **Landschap is leidend** richt zich op de inpassing van zonnepanelen en windturbines binnen het huidige landschapsbeleid. De belangrijkste uitgangspunten:

- Het landschap is leidend bij de inpassing van de energietransitie.
- Windturbines volgen de historische lijnen in het landschap en er wordt gezocht naar locaties voor zonneparken in gebieden waar verzilting speelt i.c.m. natuurontwikkeling.
- Er is gezocht naar meervoudig ruimtegebruik. Zo hebben parkeerplaatsen een zonnedak, en liggen op dijken zonnepanelen.

Het scenario **Kop vooruit en verbonden** richt zich op het vaststellen van de regio als een van de voorlopers op het gebied van duurzame energie. De belangrijkste uitgangspunten:

- Den Helder wordt een energie-draaischijf waar elektriciteit afkomstig van de windparken in de Noordzee aan land komt. Dit vraagt om investeringen in het elektriciteitsnetwerk in de regio.
- Grote clusters van zonnepanelen en windturbines worden aangesloten op dit elektriciteitsnetwerk. Deze clusters liggen in de nabijheid van infrastructuur.

- De inkomsten van deze energieopwekking wordt ingezet voor de verbetering van de ontsluiting van de Kop.

Het scenario **Lokale kracht** richt zich op de participatie van lokale stakeholders in de energietransitie. In dit scenario is de transitie voelbaar en zichtbaar in de directe leefomgeving. De belangrijkste uitgangspunten:

- Dorpen hebben een eigen windturbine en/ of zonnepark.
- Energiecoöperaties hebben een belangrijke rol en inwoners en lokale bedrijven bundelen de krachten om samen lokaal elektriciteit op te wekken.
- De opbrengsten vloeien terug naar de lokale gemeenschap en worden bijvoorbeeld gebruikt voor het ontwikkelen van natuurgebieden en het versterken van recreatiefuncties.

Kansen, aandacht- en discussiepunten:

Eén of meerdere deelnemers hebben het volgende gedeeld:

Kansrijke locaties in de regio Kop van Noord-Holland:

- De Koegraspolder benutten met kleine windturbines.

Ruimtegebruik:

- Er spelen ook andere opgaven in de regio. Deze benadering is sectoraal en alleen maar gericht op de opwekking van elektriciteit.
 - Antwoord vanuit de gemeente: de verschillende sectoren komen samen in de omgevingsvisie.

Algemeen/divers

De volgende zorgen werden geuit:

- Er was een discussie in de zaal of de Rijksoverheid het bod van de lokale overheden zal terzijde schuiven wanneer de 35TWh niet wordt gehaald. De angst was dat als de Kop van Noord-Holland of andere regio's te laag inzetten, er gebieden aangewezen worden voor de opwekking van duurzame elektriciteit.
- Het proces gaat te snel, we moeten wachten tot innovaties haalbaar zijn. Nu wordt er geld gestoken in dit proces, terwijl er verschillende innovaties aan zitten te komen die nu niet worden meegenomen.
- Deelnemers vinden het jammer dat waterstof, geothermie en andere innovatieve technieken niet zijn meegenomen.
- Er werd een opgemerkt door een persoon dat niet iedereen die aanwezig was de kennis of het mandaat heeft om mee te praten over het bod wat de regio gaat uitbrengen.
- Boeren hebben de gronden in eigendom, maar ze waren niet aanwezig in het filmpje dat het RES-proces uitlegt. Deze groep wordt vaak vergeten, maar is wel van belang voor de transitie.

Gesprek over de scenario's en bouwstenen:

Gesprek over de scenario's:

De benadering vanuit het scenario '*Kop vooruit en verbonden*' spreekt de meeste deelnemers aan. Of dit dan ook betekent dat de regio gaat voor het hoogste ambitieniveau werd in de plenaire sessie ter discussie gesteld. De concentratie rondom infrastructuur werd erg gewaardeerd in het denken vanuit dit scenario.

Overige opmerkingen m.b.t. de scenario's en posters:

- Niet alle dijken en parkeerplaatsen in Den Helder staan op de kaarten. Nu staat alleen de Oostoeverweg op de kaarten en niet de dijk die er parallel aan loopt.

Gesprek over de bouwstenen:

Over bouwstenen met overwegend groene stickers:

- Zowel een voorkeur voor **zon als wind langs infrastructuur/wegen**. Daarin dient rekening gehouden te worden met:
 - zoveel mogelijk clusteren
 - het realiseren opwek nabij de vraag naar elektriciteit.
- **Zon op daken, zon op parkeerplaatsen, zon rondom bedrijventerreinen:** positieve waardering, het zijn plekken waar het niet in het zicht of in de weg ligt

Over gemixte bouwstenen:

- **Zon op agrarische grond.** Genoemde voorwaarde: clusteren/ geen "verrommeling".

Over bouwstenen met overwegend oranje stickers:

- Alle bouwstenen waarbij wordt ingezet **op agrarische gronden** zijn vaker oranje gestickerd. Hier heerst vooral het idee dat goede landbouwgrond ook landbouwgrond moet blijven.
- **Windturbines nabij kernen, in bos en op water** genieten niet de voorkeur.
- **Wind nabij stads- of dorpskernen** werd het meest negatief beoordeeld. De enige mogelijke optie lijkt een kleine molen die iemand zelf op eigen terrein neerzet.

Overige opmerkingen m.b.t. de bouwstenen:

- De bouwsteen **zon op vuilstort** mag breder ingezet worden, niet alleen op vuilstorten maar ook op het baggerdepot bij de haven van Den Helder.
- Bouwsteen toevoegen: **zon op grote dijken; zon op rotondes; wind langs spoor; zon in/ op ramen.**

Scenario banner:

SCENARIO 1: Landschap is leidend				
Bouwsteen		# Groene Stickers	# Oranje Stickers	Niet Geplakt
Zon				
Zon op grote daken		1	0	
Zon op agrarische gronden:	Op verzilte gronden i.c.m. natuurontwikkeling	0	1	
Zon op dijken		1	1	
Zon op vuilstort		1	0	
Zon op parkeerplaatsen		1	0	
Wind				
Wind langs waterwegen				X
Wind langs dijken				X
Wind in bos		0	3	

SCENARIO 2: Kop vooruit en verbonden				
Bouwsteen		# Groene Stickers	# Oranje Stickers	Niet Geplakt
Zon				
Op gronden:	Langs N-wegen in cluster	2	0	
	Langs A-wegen in cluster	4	0	
	Langs spoorwegen			X
	Op ECN Campus			X
Op grote daken		1	0	
Op water:	IJsselmeer	0	1	
	Amstelmeer	0	1	
Op parkeerplaatsen				X
Op glastuinbouw				X
Op gevels		1	0	
Op fietspaden				X
Wind				
IJsselmeer en Amstelmeer		0	3	
Langs N-wegen				X
Langs snelwegen		4	0	
Op bedrijventerreinen		1	0	
Langs spoorwegen		2	0	
Bij stads en dorpsrand		0	2	
Repoweren bestaande turbines				X

SCENARIO 3: Lokale kracht				
Bouwsteen		# Groene Stickers	# Oranje Stickers	Niet Geplakt
Zon				
Op grote daken		3	0	
Op agrarische grond:	Rondom woonkernen i.c.m. recreatie	1	3	
	Rondom bedrijventerreinen	3	0	
Op parkeerplaatsen		3	0	
Op glastuinbouw				X
Op gevels				X
Op geluidschermen				X
Wind				
Bij stads- en dorpsrand		0	4	
Rondom bedrijventerrein		2	0	